

**Kommunfullmäktige
i Gällivare kommun****REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2017**

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs i styrelser och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller verksamheten. De ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövande. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk samt omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året.

Vi bedömer;

- att styrelsen och samtliga nämnder, utom service- och tekniknämnden, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att styrelsens och samtliga nämnders, utom service- och tekniknämndens, interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig även om vår granskning visar att den interna kontrollen kan förbättras i ett antal avseenden.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed.
- att kommunens balanskravresultat är 288 mnkr.
- att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål, och delvis förenligt med de mål för verksamheten, som fullmäktige har beslutat om.

Vi tillstyrker:

- att kommunstyrelsen, nämnderna samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.
 - Avseende service- och tekniknämnden har vi övervägt att rikta en anmärkning mot nämnden till följd av de återkommande brister våra granskningar visat i år, liksom de senaste åren, men vi väljer att istället rikta allvarlig kritik mot nämnden.
- att årsredovisningen för år 2017 fastställs.

Redogörelse

Resultatet av vår granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande visar bl a:

- att kommunstyrelsens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt. Vi rekommenderar att styrelsen fortsatt utvecklar sin uppsikt över nämnder och bolag och även systematiserar denna mer. Vidare att styrelsen ser över hur ansvarsfördelningen gentemot förvaltningsorganisationen kan tydliggöras.
- att barn-, utbildning- och kulturnämndens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt. Vi ser positivt på den utveckling som varit de senaste åren vad gäller styrmodellen och särskilt kopplingen mellan verksamhetsmål och budget.
- att socialnämndens ansvarsutövande till övervägande del har varit tillräckligt. Vi rekommenderar dock att nämnden fördjupar sina analyser och sitt arbete med internkontroll. Vi ser även behov av att nämnden ser över sina arbetsformer.
- att service- och tekniknämndens ansvarsutövande i begränsad utsträckning har varit tillräckligt och vi ser fortsatt stora behov av förbättring. Detta gäller bl a system och rutiner för såväl verksamhets- som ekonomisk rapportering. Vidare hänger detta samman med de brister vi noterat angående nämndens målarbete, främst avseende verksamhetsmässiga mål. Vi ser även behov av att nämnden ser över sina arbetsformer liksom hur ansvarsfördelningen gentemot förvaltningsorganisationen kan tydliggöras.
- att miljö- och byggnämndens ansvarsutövande har varit tillräckligt.
- att överförmyndarnämndens ansvarsutövande har varit tillräckligt.

Resultatet av de fördjupade granskningar vi genomfört visar bland annat:

- att årsredovisningen lämnar tillräckligt med upplysningar om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och kommunens ekonomiska ställning och därmed uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper.
 - att årsresultatet innebär att balanskravet är + 288 mnkr för 2017.
 - att kommunstyrelsen i årsredovisningen har gjort sammantagna bedömningar om att kommunen delvis nått god ekonomisk hushållning.
 - att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål fullmäktige har beslutat om.
 - att resultatet i årsredovisningen delvis är förenligt med de mål för verksamheten som fullmäktige har beslutat om.
- att det i vår granskning av delårsrapporten per 31 augusti inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

- att socialnämnden till övervägande del har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de utmaningar som framkom i 2014 års granskning av LSS-verksamheten. Vi bedömer även att det finns förutsättningar för att de åtgärder som hittills har genomförts och som planeras framöver ska bidra till att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Vidare bedömer vi att det till övervägande del har säkerställts att brukare har möjligheter att framföra synpunkter på verksamheten samt att dessa tillvaratas inom ramen för kvalitets- och förbättringsarbetet
- att kommunstyrelsen, barn- utbildning- och kulturnämnden, miljö- bygg- och räddningsnämnden samt socialnämnden har en ändamålsenlig hantering av beredning av motioner m fl demokratifunktioner samt av remisshantering. Vidare bedöms att Service- och tekniknämnden sammantaget har en i begränsad utsträckning ändamålsenlig hantering av dessa funktioner. Nämnden behöver därmed vidta tillräckliga åtgärder i syfte att säkerställa en ändamålsenlig beredning av detta.
- att socialnämnden till övervägande del har säkerställt ett ändamålsenligt stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning, men att nämnden i begränsad utsträckning har säkerställt att samverkan avseende personer med psykisk funktionsnedsättning är ändamålsenlig. Socialnämnden har därmed att säkerställa att åtgärder vidtas så att ansvarsfördelningen mellan huvudmännen tydliggörs liksom att åtgärder vidtas så att samverkan kring enskilda individer stärks och utvecklas, samt att tillräcklig uppföljning vad gäller samverkan avseende individer med psykisk funktionsnedsättning införs.
- miljö-, bygg- och räddningsnämndens styrning och uppföljning av räddningstjänstens verksamhet till övervägande del är ändamålsenlig. Samtidigt noteras brister kring avsaknad av räddningstjänstens riskanalys och styrkort. Därtill visar vår granskning att nämnden inte säkerställt vilken uppföljning och återrapportering som önskas avseende verksamhet, arbetsmiljö eller bisysslor. Därmed har nämnden att vidta erforderliga åtgärder för att komma tillrätta med noterade brister.
- att IT-verksamheten endast i begränsad utsträckning bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med begränsad internkontroll. Ur ekonomisk synpunkt bedöms dock verksamheten bedrivas på ett till övervägande del tillfredställande sätt. Kommunstyrelsen har därmed att säkerställa styrning i form av mål och riktlinjer för IT-stödets kvalitet och omfattning, att IT-enhetens uppdrag i förhållande till verksamheterna tydliggörs samt att IT-stödet regelbundet följs upp och utvärderas.
- att socialnämnden till övervägande del har säkerställt att handläggning och dokumentation inom bistånd för äldre sker på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden bör dock säkerställa att en tillräcklig uppföljning genomförs inom området. Vidare bedömer vi att nämnden i begränsad utsträckning har säkerställt att en ändamålsenlig dokumentation sker inom ordinärt boende. Nämnden har därmed att tillse att riktlinjer och/eller rutiner för löpande dokumentation inom ordinärt boende tas fram och implementeras i berörda verksamheter.

- att BUoKn till övervägande del bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller integreringen av nyanlända inom grundskolan på både huvudmanna- och enhetsnivå, medan den interna kontrollen inom området i begränsad utsträckning bedöms vara tillräcklig. Nämnden har därmed att säkerställa att tillräcklig utvärdering sker av åtgärder och rutiner inom området, och att dessa utvärderingar dokumenteras. Vidare att kvalitetsarbetets redovisning till nämnden utökas i omfattning liksom avseende analyser och åtgärdsförslag inom integrationsområdet.
- service- och tekniknämndens till övervägande del har bedrivit avfallsverksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Däremot har verksamheten i begränsad utsträckning bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, och den interna kontrollen inom verksamheten har varit otillräcklig. Nämnden har därmed bland annat att säkerställa att det sker en revidering av kommunens renhållningsordning innehållandes konkreta och relevanta mål för avfallsverksamheten, att den ekonomiska styrningen av avfallsverksamheten vidareutvecklas genom att fastställa särskild budget för resultatenheten, samt att den interna kontrollen utvecklas genom mätetal för styrning och utvärdering av verksamhetens kvalitet, ekonomi och effektivitet.

Till revisionsberättelsen har fogats en förteckning över de sakkunnigas revisionsrapporter (vilka löpande under året har delgetts fullmäktige) samt granskningsrapporter och revisionsberättelser gällande de kommunala företagen.

Gällivare kommuns revisorer

Tommy Nyström

Sven-Erik Nilsson

Eva Nyström

Börje Johansson

Rune Hedberg

Tommy Nyström är undantagen från granskning av Service-och tekniknämnden och har inte medverkat i granskning av den nämnden.

Förteckning över de sakkunnigas rapporter och skrivelser

- Uppföljande granskning av LSS-verksamheten, maj 2017
- Effektivt IT-stöd, juni 2017
- Räddningstjänstverksamheten, september 2017
- Granskning av delårsrapport 2017, oktober 2017
- Samverkan avseende personer med psykisk funktionsnedsättning, november 2017
- Beredning av motioner m fl demokratifunktioner samt remisshantering, november 2017
- Integration av nyanlända i grundskolan, december 2017
- Styrelsens och nämndernas ansvarsutövande 2017, mars 2018
- Handläggning och dokumentation inom ordinärt boende, mars 2018
- Avfallshantering, mars 2018
- Granskning av årsredovisning 2017, mars 2018

Bilagor

- 1. Granskningsrapporter från de kommunala företagen**
- 2. Revisionsberättelser från de kommunala företagen**

Bilaga 1 Lekmannarevisor
Gällivare Energi AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen**Till Årsstämman i**
Gällivare Energi AB
org. nr. 556196-4965**Granskningsrapport för Gällivare Energi AB år 2017**

Jag, av fullmäktige i Gällivare kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet under 2017. Jag har i mitt arbete biträtt av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsse i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv. Därutöver har jag i år genomfört en särskild granskning gällande om styrelsen bedriver ett tillfredsställande arbete för att bolagets verksamhet skall kunna möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. I samband med granskningen har jag träffat bolagets verkställande direktör och styrelsens ordförande.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer vidare att styrelsen i allt väsentligt bedriver ett tillfredsställande arbete för att säkerställa att verksamheten ges förutsättningar att möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Avslutningsvis bedömer jag att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Gällivare den 1 mars 2018

Sven-Erik Nilsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisor
Matlaget i Gällivare AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen

Till Årsstämman i
Matlaget i Gällivare AB
org. nr. 556470-2288

Granskningsrapport för Matlaget i Gällivare AB år 2017

Vi, av fullmäktige i Gällivare kommun och fullmäktige i Region Norrbotten utsedda lekmannarevisorer i Matlaget i Gällivare AB, har granskat bolagets verksamhet under 2017. Vi har i vårt arbete biträtt av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens samt Region Norrbottens revisionsreglemente, samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv. Därutöver har vi i år genomfört en särskild granskning gällande om styrelsen bedriver ett tillfredsställande arbete för att säkerställa att bolagets verksamhet skall kunna möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Nämnas bör att bolagets ägardirektiv är daterat år 1999. Vi bedömer att det finns ett behov av att ägarna ser över bolagets ägardirektiv för att göra dem mer aktuella och anpassade utifrån de förhållanden som råder idag, samt utifrån de utmaningar som följer utifrån samhällsomvandlingens effekter.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer vidare att styrelsen, utifrån de rådande förutsättningarna, i allt väsentligt bedriver ett tillfredsställande arbete för att möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför. I sammanhanget bedömer vi att avsaknaden av ett mer aktuellt ägardirektiv försvårar styrelsens möjlighet att styra verksamheten utifrån de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Avslutningsvis bedömer vi att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig. Vår bedömning är dock att den interna styrning och kontrollen framgent kan stärkas ytterligare genom att styrelsen regelbundet, samt inför beslut, genomför riskanalyser som dokumenteras.

Gällivare den 28 februari 2018

Rune Hedberg
Lekmannarevisor

Bjarne Hald
Lekmannarevisor

Lekmannarevisor
TOP Bostäder AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen**Till Årsstämman i**
TOP bostäder AB
org. nr. 556051-8739**Granskningsrapport för TOP Bostäder AB år 2017**

Jag, av fullmäktige i Gällivare kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat bolagets verksamhet under 2017. Jag har i mitt arbete biträtts av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv. Därutöver har jag i år genomfört en särskild granskning gällande om styrelsen bedriver ett tillfredsställande arbete för att bolagets verksamhet skall kunna möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. I samband med granskningen har jag träffat bolagets verkställande direktör och styrelsens ordförande.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer vidare att styrelsen i allt väsentligt bedriver ett tillfredsställande arbete för att säkerställa att verksamheten ges förutsättningar att möta de utmaningar som samhällsomvandlingen medför.

Avslutningsvis bedömer jag att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig. Min bedömning är dock att den interna styrning och kontrollen framgent kan stärkas ytterligare genom att styrelsen regelbundet, samt inför beslut, genomför riskanalyser som dokumenteras.

Gällivare den 1 mars 2018

Sven-Erik Nilsson
Lekmannarevisor

Revisorerna

Bilaga 2